

Riktlinjer för fettavskiljare och fettavfall

För dig som bedriver livsmedelsverksamhet i
Varbergs eller Falkenbergs kommun.

Var krävs fettavskiljare?

Verksamheter som riskerar att släppa ut större mängder fett i avloppet ska ha en fettavskiljare installerad. Vanligtvis ställs krav på fettavskiljare för lokaler där mat/livsmedel tillagas eller bereds. Exempel på sådana verksamheter är:

Bageri	Livsmedelsindustri
Café	Mottagningskök
Catering	Personal matsal
Charkuteri	Restaurang
Friteringsanläggning	Rökeri
Gatukök	Salladsbar
Hamburgerbar	Slakteri
Konditori	Storkök
Livsmedelsbutik	

Vivab kan kräva att andra verksamheter (än ovan nämnda) behöver fettavskiljare för att inte få stopp på ledningsnätet och störa reningsprocesserna.

Varför ska fettavskiljare installeras?

Vivab tar hand om och renar avloppsvatten från hushåll och verksamheter. Ledningsnätet är byggt för att ta emot avloppsvatten från hushåll. Därför kan fett från verksamheter orsaka problem i avloppsledningar och pumpstationer.

När avloppsvattnet kommer ut i ledningssystemet sjunker vattentemperaturen vilket leder till att fett stelnar i ledningarna och orsakar stopp. Detta kan leda till:

- störningar av reningsprocessen i avloppsreningsverket.
- problem i pumpstationer och utsläpp av orenat avloppsvatten.
- frätning i ledningsnätet då fetter bryts ner.
- skador på ledningar och i pumpstationer.
- källaröversvämningar.
- problem med skadedjur och illaluktande gaser t.ex. svavelväte bildas.

Regler och krav

Om det saknas fettavskiljare i en verksamhet kan Vivab ställa krav på fastighetsägaren att installera en inom en viss tid. Det är fastighetsägarens ansvar att se till att detta efterföljs.

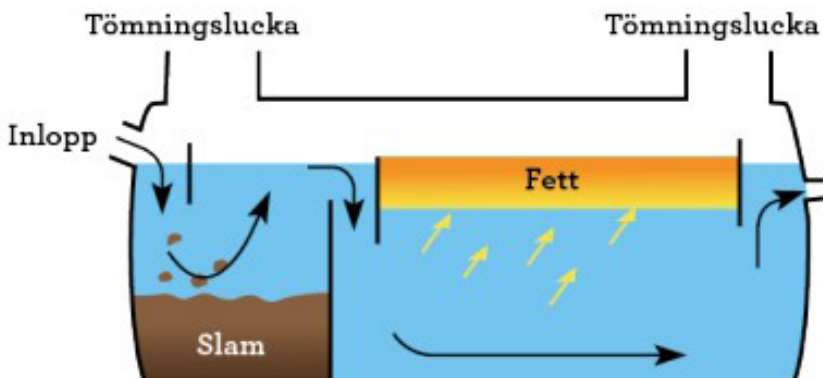
Vivab har ingen skyldighet att ta emot vatten som väsentligt skiljer sig från hushållsavloppsvatten. Fett i större mängd får inte tillföras avloppet. Detta finns reglerat i **Allmänna bestämmelser för användandet av allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA §9)** och **Information om ABVA** som är tillgängliga hos Vivab och på www.vivab.info. Även **Boverkets byggregler (BFS 2011:6, BBR 6:641)** beskriver att avskiljare bör finnas om avloppsvattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder fett. Fastighetsägaren svarar för de kostnader och eventuella skadestånd som kan uppstå till följd av att fastighetens utsläpp påverkat det allmänna VA-nätet enligt **Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster**.

Halten avskiljbart fett som tillförs ledningsnätet får inte överstiga **50 mg/l**.

Hur fungerar fettavskiljaren?

När vattnet rinner genom fettavskiljaren sjunker slam och tyngre partiklar till botten i det första facket medan fett flyter upp och lägger sig vid ytan i nästa fack och ett renat vatten kan sedan ledas vidare till avloppet. Regelbunden tömning och rengöring är nödvändig, annars fungerar inte fettavskiljaren med för stora fettutsläpp som följd.

Frityrolja eller annat fettavfall får inte hällas i avloppet som är anslutet till fettavskiljaren. Detta ska i stället samlas upp i en behållare och återvinnas. Läs mer under *Fettavfall*.

Standard dimensionering och installation

Vid val av fettavskiljare ska Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2 följas vad gäller konstruktion och dimensionering. Fettavskiljaren ska även vara CE-märkt och bestå av:

- slamdel
- avskiljardel
- provtagningsmöjlighet
- övervakningslarm
- betäckning märkt med avskiljare

Kontakta en leverantör/VVS-konsult/rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för fettavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering.

Bänkfettavskiljare får endast installeras om det inte är tekniskt möjligt att installera en fettavskiljare enligt standarden. Vivab kan godkänna bänkfettavskiljare förutsatt att vattenflödet in till fettavskiljaren inte överskrider bänkfettavskiljarens kapacitet. Fettavskiljarens funktion får heller inte påverkas av användning av diskmedel eller vattentemperaturer över 60 °C. Personal som hanterar bänkfettavskiljaren ska ha korrekt kunskap om skötsel samt underhåll av bänkfettavskiljaren. Avskilt fett ska lämnas till korrekt omhändertagare.

Anmälan om fettavskiljare

Varje typ av fettavskiljare ska anmälas till Vivab på blankett för VA-anmälan som finns på www.vivab.info. Blanketten kan även beställas av Vivabs kundservice. Till blanketten ska produktblad, storlek, beräkningsunderlag samt ritningar bifogas. Före installation av markförlagd fettavskiljare krävs även bygganmälan.

Placering

Fastighetsägaren ansvarar för att fettavskiljaren är anpassad efter gällande avfallsföreskrifter och arbetsmiljöverkets regler så att fettavskiljaren är tillgänglig och kan tömmas på ett korrekt sätt. Vid anläggande av en fettavskiljare behöver hämtningsplats och vägen till hämtningsplatsen anpassas och utformas enligt följande:

- Fettavskiljaren ska placeras på frostfritt djup.
- Vid nyanläggande ska inte avstånd mellan uppställningsplats för tömningsbil och anslutningspunkt för tömning överstiga tio meter, om inga särskilda skäl föreligger.
- Slanglängd över 20 meter debiteras enligt gällande taxa.
- Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än sex meter.
- Lock får väga högst 15 kg. Om brunnen öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kg.

- Tömningsbilen ska inte backa annat än kortare sträckor vid vändning. Anpassa vändplatsen och utrymmet som är runt om vägen efter gällande riktlinjer. Vägar, uppställningsplatser och backningsytor behöver ha bärighet för tung trafik. En slambil tömningsbil kan väga upp emot 28 ton.
- Tappställe med varmvatten och slang bör finnas i närheten för renspolning av avskiljaren.

Fettavskiljare kan placeras på olika sätt. Vissa fettavskiljare kan grävas ner i marken, andra kan placeras ovan mark i anläggningen. Tänk på att installationen görs så det inte finns risk för kontaminering av livsmedelsanläggningen. Köksavlopp eller motsvarande (t ex vaskar, diskmaskiner och golvbrunnar) ska anslutas till fettavskiljaren, men inte avlopp, toalett och hygienutrymmen.

Tömning

Vivab sköter tömning av fettavskiljare i Varbergs och Falkenbergs kommuner via extern entreprenör. Det är fastighetsägaren och verksamhetsutövaren som har ett gemensamt ansvar för att anläggningen fungerar tillfredsställande samt att tillsyn och underhåll genomförs. Standarden SS-EN 1825-2 samt produktblad ger vägledning om drift och underhåll av fettavskiljare.

Fettavskiljare ska tömmas, rengöras och fyllas på med vatten efter tömning så den fyller god funktion. Detta ska göras minst fyra gånger per år. Om det visar sig att den behöver tömmas oftare kan Vivab kräva att så sker. Anser fastighetsägaren att fettavskiljaren inte behöver tömmas så ofta måste denne först ta kontakt med Vivab. Om fett- eller slamskiktet blir för tjockt innan ordinarie tömning ska extra tömning beställas. Verksamhetsutövaren ska kunna visa att egenkontroll följs genom att spara dokument från tömningar.

Det är till Vivab du vänder dig för att teckna abonnemang för tömning, ändra tömningsschema eller beställa extra tömning. Kontakta Vivabs kundservice på 0757-27 40 00. Kostnad för tömning framgår av Vivabs avfallstaxa. Återfyllnad av vatten går att köpa till av entreprenör.

Fettavfall

Fettavskiljaren är inte konstruerad för att ta emot större mängder fett. Fettavfall såsom använd fritureolja, stekfett eller annat fett får därför inte tömmas i avloppet utan ska samlas upp i separata behållare så att det kan återvinnas. Hämtning och hantering ska utföras av lämplig entreprenör:

Fett för miljönytta

Fettet från fettavskiljaren körs efter tömning till biogasanläggningen i Gödastorp där det genomgår rötning. Den bildade biogasen renas och levereras sedan ut på gasnätet. **Biogas** är ett förnybart bränsle som ger mycket lägre utsläpp av koldioxid än fossila energikällor och miljön slipper även utsläpp av tungmetaller, svaveloxid, kväve, stoft och sot när bilen drivs med biogas. En biprodukt som uppstår vid rötningssprocessen är **biogödsel** som är mer miljösmart än konstgödsel.

När uppsamlat fettavfall (använda matfetter och fritureoljor) återvinns blir det till en viktig **råvara** vid tillverkning av nya produkter inom kemteknisk industri. Ökad återvinning minskar behovet av jungfrulig råvara så som palmolja, vars framställning medför skövling av regnskogar.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Falkenbergs kommun är Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB (Favrab) och i Varbergs kommun är det Varberg Vatten AB. I dessa frågor representeras bolagen av Vatten & Miljö i Väst AB (Vivab).

Mer information om fettavskiljare, riktlinjer och blanketter hittar du på www.vivab.info.

Kontakt

Kundservice Vivab

tel: 0757-27 40 00

e-post: vivab@vivab.info

Falkenbergs kommun

tel: 0346-88 60 00 (växel)

e-post: kontaktcenter@falkenberg.se

Varbergs kommun

tel: 0340-88 00 00 (växel)

e-post: varbergdirekt@varberg.se

**Falkenbergs
kommun**

**VARBERGS
KOMMUN**